

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2956/2022
02.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Гордане Џакула, чланова већа, у парници тужиоца АА из Републике ..., село ..., чији је пуномоћник Бојан Станојловић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Никола Вујошевић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9506/19 од 22.06.2020. године, у седници већа одржаног 02.02.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9506/19 од 22.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 1927/16 од 15.01.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцу исплати 678.000,00 динара са законском затезном каматом од 17.09.2003. године па до исплате, на име преосталог износа дуга. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом исплати 321.500,00 динара, на име трошкова парничног поступка.

Апелациони суд у Београду, након одржане расправе у другостепеном поступку, донео је пресуду Гж 9506/19 од 22.06.2020. године, којом је ставом првом изреке преиначио првостепену пресуду тако што је обавезао туженог да тужиоцу исплати износ од 678.000,00 динара са законском затезном каматом од 15.01.2018. године, као дана пресуђења, па до исплате, док је у преосталом делу става првог изреке првостепена пресуда потврђена, а жалба тужиоца одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, па је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 351.550,00 динара са законском затезном каматом од извршности, па до исплате, на име трошкова парничног поступка. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 100.600,00 динара, на име трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију из свих законом прописаних разлога, указујући на битне повреде одредаба парничног поступка и погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање.

Испитујући побијану пресуду, на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), који се примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374. став 2. тачка 12 ЗПП, на коју се ревидент указује тврдњом о нејасним и противречним разлозима. Побијана пресуда је заснована на јасним и непритивуречним разлозима о одлучним чињеницама и примени материјалног права, насупрот чему наводи ревизије нису основани.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су закључили уговор о зајму дана 04.05.1998. године код адвоката Бранислава Предојевића у Тим уговором су као дугогодишњи познаници и сарадници регулисали своја права и обавезе из пословних односа, исказујући да је по постојећим признаницама тужилац дао туженом новчани зајам који са каматом износи 76.000 дем, са роком враћања 5 месеци, рачунајући од дана закључења писаног уговора о дугу туженог.

Полазећи од садржине уговора о зајму, те чињенице да је тужени зајам са каматом вратио у износу 37.000,00 дем, чиме је испунио своју уговорну обавезу, првостепени суд је одбио тужбени захтев. По оцени првостепеног суда, у односу на преостали уговорени део до 76.000,00 дем, који је предмет одлучивања у овој парници, тужилац није пружио доказе за своје наводе да је туженом испоручио 15 бикова и 11 свиња, да би могао да тражи противвредност истих као разлику до уговорене вредности зајма, при чему је суд ценио само писмене доказе за новчане позајмице од 20.000,00 дем и 15.000,00 дем, не поклањајући веру исказима тужиоца саслушаног у својсву парничне странке и адвоката Предојевића, који је уговор о зајму сачинио.

Другостепени суд је на основу одржане расправе и изведених доказа утврдио релеватно чињенично стање, на основу којег је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев којим је тражена исплата вредности испоручене стоке, налазећи да је између тужиоца и туженог настао облигациони однос који је обухватао зајам и купопродају стоке. Зајам дат од стране тужиоца у висини од 35.000 дем, тужени је вратио са каматом, у износу од 37.000 дем, што није било спорно, нити је овај правни посао био предмет тужбеног захтева, док је по основу погодбе о купопродаји током 1997/1998 годину тужилац испоручио туженом 15 бикова и 11 товних свиња и за ту робу тужилац и тужени су усмено уговорили цену од 26.300,00 дем. По исплати новчаног износа зајма, тужени није исплатио тужиоцу цену испоручене стоке, нудећи пре покретања ове парнице исплату од 18.000 дем коју тужилац није прихватио, већ је захтевао измирење пуне вредности договорене у висини од 26.300 дем. Полазећи од чињенице да тужени није исплатио тужиоцу вредност испоручене стоке, како се обавезао да ће учинити, те околности да је према налазу вештака цена стоке у време испоруке била већа од цене у време вештачења 17.09.2003. године, према којем је тужилац определио тужбени захтев, другостепени суд је прихватио налаз вештака и на њему засновао утврђење о неисплаћеној тржишној вредности стоке, с обзиром да је прихватајући налаз вештака, тужилац своје потраживање за испоручене бикове и свиње определио поднеском од 30.09.2004. године у износу од 687. 000,00 динара са законском затезном каматом од 17.09.2003. године, као дана вештачења. Другостепени суд је полазећи од стварне воље уговорних страна, споран правни однос решавао по правилима о извршењу уговора о купопродаји, сагласно члану 17. став 1. у вези са чланом 454. и 516. ЗОО. Другостепени суд је становишта да, независно од чињенице

што спорни однос није решаван по правилима о одговорности за штету, због протеча времена од дана вештачења у погледу кога цене нису усаглашене допунским налазом, па до окончања првостепеног поступка, није оправдано тужиоцу досудити законску затезну камату од 17.09.2003. године, па до закључења главне расправе, већ од 15.01.2018. године, као дана доношења првостепене пресуде, па до исплате. Стога је првостепену пресуду делимично преиначио, обавезујући туженог да дуг по основу неизмирене купопродајне цене плати са законском затезном каматом од закључења главне расправе пред тим судом до исплате, док је за период тражене законске затезне камате од дана вештачења до окончања првостепеног поступка, захтев одбијен.

Врховни касациони суд прихвата чињенично – правни закључак другостепеног суда.

Супротно ревизијским наводима, на основу чињеница које нису били спорне и чињеница утврђених на основу изведених доказа, као и оцене о држању странака пре и у току судског поступка, другостепени суд је на релевантан начин утврдио да је по усменом договору 1997. године, тужилац испоручио туженом 15 бикова и 11 товних свиња за цену од 26.300,00 дем, те да је за испоручену робу, пре покретања поступка у овој правној ствари, тужени нудио тужиоцу 18.000,00 дем што тужилац није прихватио а што прозилази из доказа изведених током поступка и навода констатованих на записницима са рочишта од 29.06.2001. године и 29.05.2002. године (потписаних без примедби), као и да је дуг туженог према тужиоцу из овог односа остао неизмирен.

Такође, правилна је оцена другостепеног суда да је закључени уговор којим су парничне странке регулисале своја права и обавезе по својој правној природи мешовити уговор, који има и елементе зајма и купопродаје. Зајам је враћен тужиоцу, а вредност продате стоке није исплаћена. Како је споран правни однос настао из уговора о купопродаји јер тужени није испунио своју обавезу да тужиоцу као продавцу плати купопродајну цену, то је по правилима о испуњењу уговора о купородаји из члана 516. став 1. у вези са чланом 17. став 1. и 454. ЗОО, дужан да као купац плати цену робе, према њеној тржишној вредности. Висина обавезе је одређена на погодан начин, узимањем у обзир битних околности случаја. Стога, ревизија није основана у оспоравању утврђеног чињеничног стања и примене материјалног права.

Како се садржином ревизијских навода не доводи у питање законитост и правилност побијане пресуде, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић